

Н.М. Мосійчук

Житомирський державний університет імені Івана Франка

*Науковий керівник: кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської філології та перекладу*

О. В. Мосієнко

Функціонування ідентифікаційних номінативно-референційних одиниць у британських текстах новин

Найважливішу роль у пресі відіграють номінативно – референційні одиниці, які складаються з номінативного та референційного компонентів. Конструювання референтів здійснюється за рахунок взаємодії імен – орієнтаторів, які називають індивідів, місця їхнього перебування або діяльність. Сполучення імен – орієнтаторів із класифікаторами, які називають функції чи статус людей, формують у сучасному англomовному дискурсі індивідуальні та суспільні адресні імена, призначені для створення образів окремих індивідів у широких соціальних контекстах. Кількість компонентів суспільного адресного імені визначається статусом індивіда та його первинною або вториною ідентифікацією в тексті [2].

Індивідуалізаційні номінативно-референційні одиниці (далі – НРО) представлені у британському газетному дискурсі антропонімним та адресним варіантами. Однокомпонентні антропоніми репрезентують у газетних повідомленнях відомих людей Blair, Churchill, Bush або піднімають статус маловідомих осіб sir, mister, governor, president. У назвах газетних новин зустрічається контрастне використання однокомпонентних антропонімів із метою диференціації осіб, які взаємодіють або протиставляються в межах певної сфери діяльності, напр., *Double act Carroll and Nolan back on song* [The Times 03.02.14]. Наведений заголовок вказує на використання однокомпонентних антропонімів Carroll та Nolan для того щоб показати взаємодію, на що вказує прийменник back.

Двокомпонентні антропоніми, утворені двома складниками, зображають у газетних текстах відомих людей (Barak Obama, Tony Blair), вказуючи на те, що стаття присвячена певній людині, напр., Politics live with Andrew Sparrow [The Times 03.02.14].

Багатокомпонентні антропоніми складаються з трьох і більше елементів (*George W. Bush*), що допомагає виділити людину у суспільстві. Багатокомпонентні антропоніми репрезентують у текстах новин маловідомих людей, напр., *Sally Morgan Lang, director of the trade line and global marketing based Progressive Policy* [The Times 03.02.14].

Адресні імена утворюються в результаті поєднання антропонімів із класифікаторами, які позначають посади, статус, професію, національність тощо. Адресні імена ідентифікують людину в широких контекстах. У ролі класифікаторів вживаються безартикльові артикльові одиниці. Відповідно до кількості компонентів, класифікатори поділяються на однокомпонентні (*senator, governor, president* тощо), напр., *Lord Edward Somerset given two years' jail for beating his wife* [The Times 07.02.14]; двокомпонентні (*prime minister, defense secretary, vice president* тощо), напр., *Jeremy Browne, a Liberal Democrat, said there needs to be a national debate about whether the state should step in to protect young women from having the veil "imposed" on them* [The Times 07.02.14]. та багатокомпонентні (*the lead US negotiator, director of the project on trade, a leading republican lawyer* тощо), напр., *US Treasury Secretary Jack Lew warned that the government could start defaulting on the government's obligations "very soon" after hitting a limit on the national debt later this month* [The Times 02.02.14]. Залежно від місця апозитива стосовно антропоніма адресні форми у газетних текстах новин поділяються на **препозиційні**, коли загальне ім'я передує власній назві, напр., *Business secretary Vince Cable will decide the new rate based on a recommendation by the low Pay Commission, due at the end of this month.* [The Daily Mirror 03.02.14] та **постпозиційні**, у яких загальний іменник знаходиться після антропоніма, напр., *José Manuel Barroso, the president of the European Commission, will on Friday acknowledge that the free movement of people across the EU has put "unintended strains" on public services and is open to abuse.* [The daily Mirror 03.02.14].

Препозиційні адресні форми привертають увагу читацької аудиторії до статусу або посади, які позначені позитивом. Постпозиційні адресні форми акцентують індивідуалізаційний або особистісний компонент. У **препозиційно-постпозиційних** формах адресних імен класифікатор у постпозиції до антропоніма, деталізує класифікатор у препозиції, напр., *The officer Andrew Roland, the Metropolitan police, was arrested on 19 December, Scotland Yard confirmed* [The Guardian 08.02.14]. Чим вищий суспільний статус особи, тим менше компонентів входить до складу адресного імені [1], пор.: US President Barack Obama said on Thursday that Vladimir Putin's bored, tough guy act was just a 'shtick' designed to boost his domestic political image [The Guardian 07.02.14]. *Thomas S Monson, president of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, ordered to appear before British magistrates' court amid claims that the organisation's teaching amounts to 'fraud'* [The Daily Telegraph].

У першому прикладі адресне ім'я US President Barack Obama складається з чотирьох компонентів – класифікаторів, US President який вказує на високий статус президента, та імені Barack Obama. В іншому фрагменті про менш відому людину адресне ім'я Thomas S Monson, president of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints містить трьохкомпонентний антропонім Thomas S Monson та багатоконпонентний класифікатор president of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.

Означені НРО у складі адресних імен виділяють осіб за матеріальним статусом. У ролі класифікаторів виступають такі одиниці як *millionaire, billionaire, multimillionaire*, напр., *An American business magnate Bill Gates is surely too wise to see himself as Microsoft's saviour; he's not Steve Jobs at Apple, returning to bail out the company he founded* [The Independent 07.02.14]; або *Douglas St. George Smith a British millionaire has been fined hundreds of pounds for assaulting his wife and her lover after he caught them in bed together* [The Guardian 07.09.13].

Адресні імена, до складу яких входять означені фрази, що вказують на місце знаходження особи, позначене топонімом, відображають просторові характеристики суб'єктів, напр., *German member of Fifa executive, Theo Zwanziger tells EU parliament that decision to hold 2022 World Cup in Qatar*

cannot be revers [The Times 03.02.14]. Означена фраза *German member* виділяє члена спілки фіфа, співвідносячи його з мікропростором, представленим конкретною країною Німеччиною.

Адресні імена, які містять апозитиви у пре- та постпозиціях презентують відомості про людину від загального до більш конкретного з урахуванням її офіційного статусу, напр., *British politician, Nick Clegg the deputy prime minister* *has dragged the case for reforming the drugs laws to the centre ground of British politics, saying that blanket prohibition has seen cocaine use triple in less than 20 years, a trend that has helped perpetuate conflict and violence in South America* [The Guardian 08.02.14]. Означена фраза *British politician*, вжита у препозиції до антропоніма Nick Clegg, репрезентує більш загальну інформацію про міністра, як офіційну особу, а фраза *the deputy prime minister* вказує на конкретну посаду. Неозначені фрази у складі адресних імен характеризують людей з позиції стороннього спостерігача за такими рисами: походженням, *Iranian naval officer, Afshin Rezayee Haddad* *quoted saying country's military fleet has been dispatched to send message about US vessels in the Gulf* [The Guardian 08.02.14]; професією, напр., *Michael Booth joins one of Sweden's top chefs, Mathias Dahlgren, for a tour of his home town – the European Capital of Culture* [The Guardian 08.02.14]; матеріальним станом, напр., *'Slumdog Millionaire' star Dev Patel* *is all set to play Indian mathematics genius Srinivasa Ramanujan in a biopic, to be directed by Matthew Brown* [The Times 17.05.13]. та політичним статусом, напр., *Lindiwe Mazibuko, parliamentary leader of South Africa's Democratic Alliance*, *has experienced every kind of sexism* [The Guardian 08.02.14].

Отже, НРО співвідносять особу з її статусом у суспільстві, показують її походження, етнічну приналежність до певної місцевості, вказують на професійну діяльність та її відношення у соціумі. Найменше складників мають імена, які позначають осіб із найвищим статусом до яких належать відомі політики та члени королівських родин. Багатокомпонентні адресні форми вибудовують образи менш відомих учасників подій, завдяки розміщенню класифікаторів у різних позиціях

щодо антропоніма. Препозиційні та постпозиційні адресні фрази послідовно відбивають офіційний і приватний статус індивідів [2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Потапенко С. І. Сучасний англомовний медіа – дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти. – Ніжин: Вид-во НДУ імені Миколи Гоголя, 2009. – 391с., с. 92
2. Сучасна англомовна публіцистика: лінгвістичний вимір: монографія/ А. Е. Левицький, С. І. Потапенко, А. О. Худолій та ін., за заг. ред. А. Е. Левицького, С. І. Потапенка. – Ніжин: Вид-во НДУ імені Миколи Гоголя, 2010. – 255с.
3. The Independent 08.02.14 Режим доступу: <http://www.independent.co.uk/?CMP=ILC-refresh>
4. The Daily Telegraph 07.02.14 Режим доступу: <http://www.telegraph.co.uk/#source=refresh>
5. The Guardian 08.02.14 Режим доступу: <http://www.theguardian.com/uk>
6. The Sun 08.02.14 Режим доступу: <http://www.thesun.co.uk/sol/homepage/>
7. The Daily Mirror 08.02.14 Режим доступу: <http://www.mirror.co.uk>
8. The Times 08.02.14 Режим доступу: <http://www.thetimes.co.uk/tto/news>

В.В. Музика

ЖДУ імені Івана Франка

*Науковий керівник: кандидат педагогічних наук,
доцент Петранговська Наталія Романівна*

Використання арт-технологій у розвитку діалогічної мовлення молодших школярів

У сучасних соціально-економічних умовах дедалі більшого значення набуває досконале володіння іноземною мовою. Вивченню мов відводиться все більше програмового навчального часу не лише в школах і вузах, а й у дитячих садках. [7]

Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі — формування в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Поява в житті суспільства системи загальної обов'язкової середньої освіти зумовила виділення особливого періоду в розвитку дитини - молодшого шкільного віку.

У цей період відбувається активне анатомо-фізіологічне дозрівання організму. До шести-семи років зростає рухливість нервових процесів,